



Urząd Miejski  
ul. Kościuszki 27  
89-650 Czersk

BURMISTRZ CZERSKA

# ROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY CZERSK ZA 2016 ROK



Czersk, kwiecień 2017 r.

## Spis treści

1. Wprowadzenie .....	3
1.1. Cel i podstawowe założenia analizy .....	3
1.2. Uwarunkowania formalno–prawne .....	4
2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2016.....	5
2.1. Zmieszane odpady komunalne.....	5
2.2. Odpady zielone .....	6
2.3. Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania .....	6
2.4. Odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania .....	7
2.5. Pozostałe odpady selektywnie zebrane .....	7
2.6. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji.....	7
3. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2016 r. oraz potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2016 i dalsze lata .....	8
3.1. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2016 r. na terenie Gminy Czersk.....	8
3.2. Rozbudowa i modernizacja RIPOK - Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór .....	13
3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2016 i kolejne lata .....	13
4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2016 r.....	14
4.1. Koszty gospodarowania odpadami w 2016 roku.....	14
4.2. Planowany budżet Gminy Czersk na gospodarkę odpadami w 2017 r.....	15
5. Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2016 r.....	16
6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2016 r. o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12. ....	167
7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2016 r. ....	178
8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu Gminy Czersk w roku 2016 .....	20
9. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi .....	21
Odpowiedzi na główne pytania analizy.....	22
10. Materiały wykorzystane .....	24

## 1. Wprowadzenie

### 1.1. Cel i podstawowe założenia analizy

Celem sporządzenia przedmiotowej analizy jest dokonanie oceny stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czersk za rok 2016 oraz weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania ww. odpadami. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czersk.

#### **Podstawowe założenia niniejszej analizy to weryfikacja niżej wymienionych zagadnień:**

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2016 r.;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na 2017 r. i dalsze lata;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2016 r.;
- liczba mieszkańców Gminy Czersk według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.;
- liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli w 2016 r. umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ww. ustawy;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2016 r.;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2016 r.;
- wnioski i rekomendacje.

**Przedmiotowa analiza ma na celu podjęcia próby udzielenia odpowiedzi na niżej postawione pytania, sprawdzenie czy Gmina Czersk w zakresie gospodarki odpadami realizuje wszystkie wymogi zapisane w przepisach prawa dot. systemów postępowania z odpadami komunalnymi tj.:**

1. Czy na terenie Gminy Czersk system gospodarki odpadami komunalnymi jest uszczelniony, tj. czy objęcie nim aktualnego kręgu podmiotów zapewnia prawidłową realizację obowiązków Gminy?
2. Czy na terenie Gminy Czersk prowadzone jest selektywne zbieranie odpadów komunalnych u „źródła”?
3. Ile wynosiła w 2016 r. masa odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowanie?
4. Czy na terenie Gminy Czersk wybudowano nowoczesne instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów?
5. Czy na terenie Gminy Czersk eliminuje się nielegalne składowiska odpadów?
6. Czy Gmina prowadzi w sposób właściwy monitoring postępowania z odpadami komunalnymi zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości?

Odpowiedzi na ww. pytania zostaną zawarte we wnioskach i rekomendacjach przedmiotowej analizy.

## 1.2. Uwarunkowania formalno–prawne

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Czersk za 2016 r. została sporządzona zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, w szczególności z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 250 ze zm.). Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się ze sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanymi przez Burmistrza, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ww. ustawy, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa Pomorskiego oraz Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Gdańsku w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego ona dotyczy.

**Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się również o następujące dokumenty strategiczne oraz opracowania:**

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 przyjęty Uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 roku;
- Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 przyjęty Uchwałą Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 przyjęty Uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M. P. z 2016 r. Poz. 784);
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty Uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie "Krajowego planu gospodarki odpadami 2014" (M. P. z 2010 r. Nr 101, poz. 1183);
- „Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r.;
- sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2016 r.;
- zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2016 sporządzone przez ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o.;

**a także w oparciu o inne ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami, m.in.:**

- ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 250 ze zm.);
- ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 ze zm.);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 1803 ze zm.);
- ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1688);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167);
- Uchwała Nr VI/61/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk oraz Uchwała Nr XXI/193/16 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr VI/61/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk.

## **2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2016**

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych od nich zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

Zgodnie z zasadą określoną w art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zakazuje się, by odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane poza terenem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Z dniem 4 kwietnia 2013 r. nowo wybudowana instalacja w Nowym Dworze zyskała miano statusu Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, zgodnie z Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 557/XXVII/13 z dnia 25 lutego 2013 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wykonania "Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018" i od tego momentu odpady z terenu Gminy Czersk przekazywane są do tej instalacji. Obsługiwała ona w 2016 r. Region Południowo – Zachodni Województwa Pomorskiego (aktualnie – Region Południowy).

Zakład Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o. o. jest instalacją, która ma status regionalnej instalacji i która jest w stanie w sposób mechaniczno-biologiczny przetwarzać wytworzone na terenie Gminy Czersk odpady.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, wytworzone odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego w celu między innymi ograniczenia zagrożenia dla środowiska, a także zmniejszenia objętości składowanych odpadów.

Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze została wybudowana na potrzeby obsługi Regionu Południowo – Zachodniego, który skupia ok. 150 tys. mieszkańców, zamieszkujących takie gminy jak: Gmina Miejska Chojnice, Gmina Chojnice, Gmina Miejska Człuchów, Gmina Człuchów, Gmina Brusy, Gmina Czersk, Gmina Konarzyny, Gmina Debrzno, Gmina Czarne, Gmina Przechlewo, Gmina Koczała, Gmina Rzeczenica. Na mocy Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 utworzony został Region Południowy, obejmujący obszar skupiony dotychczas w regionach: Południowym i Południowo-Zachodnim.

Instalacja jest w stanie zebrać, przetworzyć i zagospodarować 35 000 Mg odpadów komunalnych zmieszanych w roku oraz 17 500 Mg odpadów biodegradowalnych pochodzących z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, a także czystych odpadów zielonych (m.in.: liście, gałęzie, trawa, słoma itp.). Analizie poddano strumień odpadów wytworzony na terenie Gminy Czersk, i który został skierowany do zakładu w Nowym Dworze.

W roku 2016 do instalacji zarządzanych przez ZZO Nowy Dwór trafiło 5.527,9 Mg odpadów wytworzonych na terenie Gminy Czersk.

### **2.1. Zmieszane odpady komunalne**

Dominujący udział w masie odpadów oddanych do ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. stanowią zmieszane odpady komunalne. Frakcja ta o kodzie 20 03 01 w łącznej ilości 3.638,794 Mg trafiła do Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. z terenu Gminy Czersk w 2016 r.

Kolejnymi kategoriami pod względem ilości dostarczonych odpadów są odpady o kodzie 20 01 99 – inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny, obejmujące popioły i odpady biodegradowalne oraz opakowania ze szkła i zmieszane odpady opakowaniowe.

## 2.2. Odpady zielone

Odpady zielone to głównie odpady z grupy 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji oraz 20 01 99 – Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (bio). W 2016 r. spośród nich zostały przyjęte przez instalację w Nowym Dworze wyłącznie odpady o kodzie 20 01 99 - bio w ilości 532,62 Mg. Są to odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania.

**Tabela nr 1.** Ilość odpadów zielonych przyjęta przez RIPOK w Nowym Dworze.

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość (Mg)	Metoda zagospodarowania
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - bioodpady	532,62	R3 – Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)
	<b>Razem</b>	<b>532,62</b>	

Źródło: dane uzyskane z ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o.

Gmina Czersk ograniczyła w 2016 r. masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania do 0,00 %, wobec 45 % określonych Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów. Oznacza to, że osiągnięty wynik jest o wiele korzystniejszy, niż wymagają tego aktualne przepisy prawa.

Należy jednak pamiętać, że Gmina Czersk jest terenem, gdzie dominuje głównie produkcja rolna i w związku z tym nie należy spodziewać się znacznych ilości odpadów biodegradowalnych pochodzących z jej terenu, które będą trafiały do instalacji w Nowym Dworze. Znaczna część tego typu odpadów jest i będzie dalej zagospodarowana przez mieszkańców gminy we własnym zakresie i na swoje potrzeby.

## 2.3. Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczona do składowania

Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczoną do składowania stanowią odpady o kodzie 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. Odpady te powstają w instalacjach w wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. W instalacji RIPOK Nowy Dwór, ze względów technologicznych, odpad o kodzie 19 12 12 powstaje w dwóch miejscach. Pierwsze miejsce to odsianie frakcji o wielkości 0 – 80 mm na sicie, a drugie miejsce to pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych (frakcja powyżej 80 mm) i pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów opakowaniowych. Frakcja odsiana na sicie o wielkości 0 – 80 mm jest kierowana do kompostowni w celu ustabilizowania, z kolei odpady pozostałe po sortowaniu odpadów komunalnych są unieszkodliwiane poprzez składowanie na kwaterze balastu.

Zgodnie z uzyskanymi danymi za 2016 r. masa odpadów poddanych stabilizacji w procesie kompostowania, wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych dostarczonych z terenu Gminy Czersk, wyniósł 2.053,24 Mg.

Udział Gminy Czersk w przekazanej do unieszkodliwienia frakcji powyżej 80 mm stanowi 1.195,19 Mg. Odpad ten zawiera frakcję ulegającą biodegradacji nie poddaną procesom stabilizacji biologicznej.

## 2.4. Odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania

W 2016 r. odpady ulegające biodegradacji nie zostały przekazane do składowania. Jak wyżej opisano, w 2016 r. do instalacji w Nowym Dworze nie trafiły zebrane w sposób selektywny odpady o kodzie 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji. Z kolei odpady o kodzie 20 01 99-bio (Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady) zostały zagospodarowane metodą R3 – kompostowane i inne biologiczne procesy przekształcania.

## 2.5. Pozostałe odpady selektywnie zebrane

Pozostałe odpady zebrane selektywnie reprezentowane są głównie przez grupy odpadów o następujących kodach głównych: 15, 16, 17, 20. Szczegółowe zestawienie kodów odpadów oraz ich ilości znajduje się w rozdziale 7.

## 2.6. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji

Nawiązując do art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poniżej przedstawiono szczegółową analizę uzyskanych przez Gminę Czersk poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji.

Nowa dyrektywa ramowa o odpadach za jeden ze swoich priorytetowych celów uznaje stworzenie „społeczeństwa recyklingu” co, poza oczywistą koniecznością prowadzenia bardzo szerokich działań informacyjnych, wymaga stworzenia odpowiednich struktur organizacyjnych i logistycznych, pozwalających na wyodrębnienie z odpadów komunalnych określonych strumieni odpadów i kierowanie ich do systemów odzysku, w pierwszym rzędzie recyklingu.

W związku z tym dyrektywa 2008/98 nakłada na państwa członkowskie obowiązek podejmowania środków na rzecz promowania wysokiej jakości recyklingu i wszędzie tam, gdzie jest to stosowne i możliwe z technicznego, środowiskowego i gospodarczego punktu widzenia, organizowania w tym celu systemów selektywnej zbiórki, tak aby spełnić niezbędne normy jakości dla właściwych sektorów recyklingu.

Dyrektywa zakłada, iż do roku 2015 selektywna zbiórka odpadów miała obowiązywać przynajmniej w odniesieniu do papieru, metalu, plastiku i szkła. Zatem państwa członkowskie powinny w konsekwencji, podjąć wszelkie niezbędne środki służące realizacji następujących celów:

- do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości innego pochodzenia, pod warunkiem że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, zostanie zwiększone wagowo do minimum 50%;
- do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania, recyklingu i innych sposobów odzyskiwania materiałów, w tym wypełnianie wyrobisk, gdzie odpady zastępują inne materiały, w odniesieniu do innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, z wyjątkiem materiału występującego w stanie naturalnym zgodnie z definicją zawartą w kategorii 17 05 04 europejskiego katalogu odpadów, zostanie zwiększone wagowo do minimum 70%.

Poza tym należy do 2020 r. osiągnąć 35% poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w stosunku do roku 1995.

Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Czersk przedstawiają się następująco:

**Tabela nr 2.** Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Czersk w 2016 r.

Lp.	Wymagane do osiągnięcia poziomy wg Rozporządzeń*	Wskaźnik z Rozporządzeń	Osiągnięty przez Gminę wskaźnik
1.	osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	45,00 %	0,000 %
2.	poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy	18,00 %	28,727 %
3.	poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych	42,00 %	80,455 %

\* Dotyczy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645).

Źródło: Roczne sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

Ww. wskaźniki uzyskano przy objęciu odbiorem odpadów komunalnych 4.937 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Czersk oraz mieszkańców w liczbie 20.992 (według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.).

Wskaźniki, które zostały zamieszczone w powyższej tabeli są przekazane przez Gminę Czersk, która obliczając poszczególne poziomy odzysku i recyklingu opierała się o dane kwartalne przekazywane przez firmy zajmujące się odbiorem odpadów z jej terenu w okresie całego 2016 r. Wymagane wskaźniki zostały przez Gminę Czersk osiągnięte, co w dalszej perspektywie czasowej pozwala optymistycznie spojrzeć na gospodarowanie odpadami na terenie Gminy.

### **3. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2016 r. oraz potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2017 i dalsze lata**

#### **3.1. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2016 r. na terenie Gminy Czersk**

Rok objęty przedmiotową analizą, to rok kalendarzowy, w którym Gmina Czersk realizowała obowiązki prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obejmując wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych na jej terenie zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, mające na celu prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami. Ponadto Gmina Czersk objęła systemem część właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, obejmujących domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe użytkowane jedynie przez część roku.

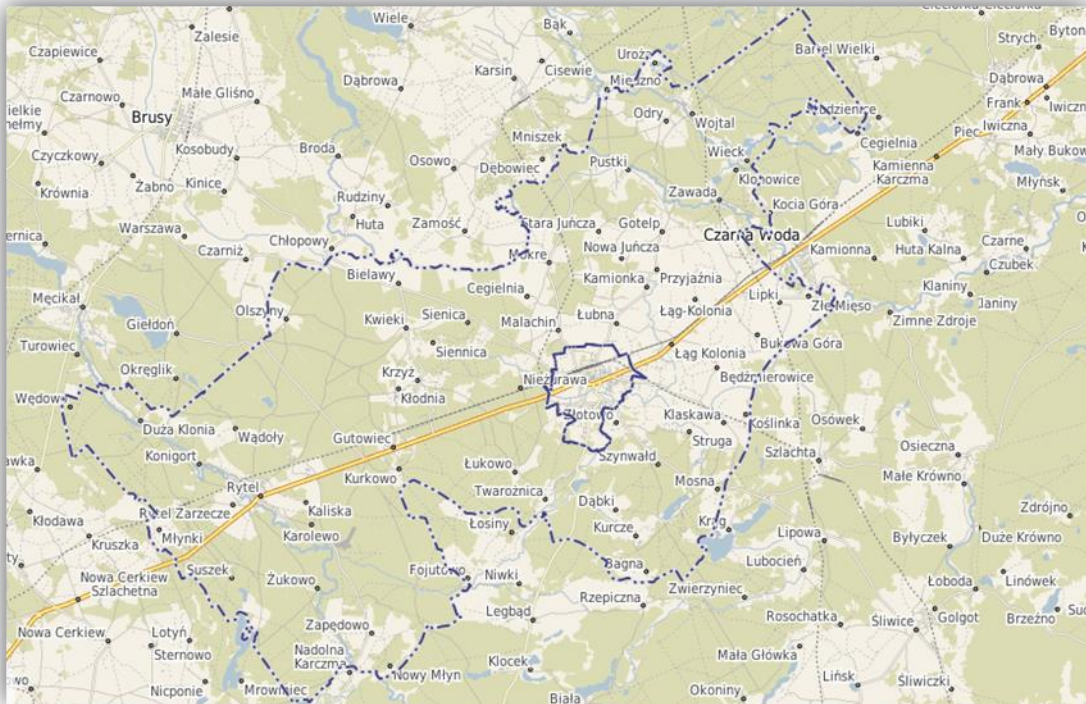
System gospodarki odpadami komunalnymi (o którym mówi Uchwała nr VI/62/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług, w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zmieniona Uchwałą Nr XXI/192/16 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr VI/62/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie w sprawie w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.) wiązał się z ustaleniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. miesięcznej opłaty

uiszczanej przez właścicieli nieruchomości na rzecz Gminy, która w zamian odbierała od właścicieli nieruchomości każdą wytworzoną przez nich ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny (zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czersk), jak również opłaty ryczałtowej dla właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, obejmujących domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe użytkowane jedynie przez część roku.

Przez selektywne zbieranie odpadów należy rozumieć gromadzenie odpadów w pojemnikach lub workach z podziałem na kolory: żółty - papier, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, zielony - szkło, brązowy - komunalne odpady zielone ulegające biodegradacji i popioły, czarny lub szary - komunalne odpady zmieszane.

Rozstrzygnięcie przetargu nieograniczonego na odbieranie od właścicieli nieruchomości odpadów komunalnych i transport do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze na okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2017 r. doprowadziło do wyłonienia firmy Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Czersku. Postępowanie to dotyczyło jednego sektora, na który składał się obszar całej Gminy. Obszar objęty zamówieniem oznaczony jest na poniższej rycinie.

**Rycina nr 1.** Teren Gminy Czersk objęty odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych



Źródło: <http://czersk.e-mapa.net>.

Gmina Czersk zawarła również umowę nr WO-272-48/2014 z dnia 17 października 2014 r. z Zakładem Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. na przyjmowanie odpadów komunalnych zmieszanych i odpadów ulegających biodegradacji (odpady zielone) oraz umowę nr WO-72-1/63/2014 z dnia 17 października 2014 r. na przyjmowanie odpadów zbieranych selektywnie z terenu gminy. Umowy obowiązują od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2017 r.

Ww. umowy określają postępowanie z odpadami komunalnymi wytworzonymi na terenie Gminy Czersk, a w szczególności:

- zagospodarowanie przyjętych od operatora z terenu Gminy Czersk odpadów w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o. o.;

- zagospodarowanie odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, pozwoleniem zintegrowanym, decyzjami administracyjnymi, wpisami do rejestru, wpisami do rejestru działalności regulowanej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- dostarczanie przez operatora/przewoźnika działającego na terenie gminy odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne w tym zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, odpadów selektywnie zbieranych.

Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy zawarli indywidualne umowy na odbiór odpadów z firmami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska ilustruje poniższa tabela.

**Tabela nr 3.** Liczba właścicieli nieruchomości, z którymi obowiązywały umowy na odbiór odpadów komunalnych w 2016 r.

<b>Półrocze</b>	<b>Liczba właścicieli nieruchomości, z którymi obowiązywały umowy na odbiór odpadów komunalnych w 2016 r.</b>
I półrocze	322
II półrocze	325

Źródło: dane własne Gminy.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych w analizowanym roku w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. byli obciążani przez Gminę Czersk opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwałą nr VI/64/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty ustalono, iż opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszona będzie od gospodarstwa domowego z uwzględnieniem zróżnicowania stawki w zależności od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość. Ustalono następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami odbieranymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy:

1. podstawowa stawka opłaty w przypadku, gdy odpady komunalne są gromadzone i odbierane w sposób selektywny w wysokości:
  - 14,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego,
  - 27,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego
  - 38,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego
  - 42,00 zł od gospodarstwa domowego czteroosobowego
  - 47,00 zł od gospodarstwa domowego pięcioosobowego lub większego.
2. podwyższona stawka opłaty w przypadku, gdy odpady komunalne nie są gromadzone i odbierane w sposób selektywny, w wysokości:
  - 22,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego
  - 42,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego
  - 57,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego
  - 62,00 zł od gospodarstwa domowego czteroosobowego
  - 70,00 zł od gospodarstwa domowego pięcioosobowego lub większego.

Opłaty w analizowanym roku były wnoszone z dołu, do 15-go dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Uchwałą nr VI/65/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, położonych w Gminie Czersk pouczono mieszkańców, że należy złożyć w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na nieruchomości pierwszego mieszkańca oraz w ciągu 14 dni od dnia, w którym nastąpiły zmiany w danych określonych w

deklaracji. Liczba obowiązujących deklaracji w 2016 r. wyniosła 4794, z czego ok. 90,7 % gospodarstw domowych zadeklarowało selektywny sposób gromadzenia odpadów.

### **Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych**

Na mocy Uchwały Nr XXXI/254/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 października 2013 r. Gmina Czersk powierzyła Zakładowi Usług Komunalnych sp. z o. o. w Czersku zadanie utworzenia i prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). W 2014 r. przygotowano projekt budowlany, kosztorys inwestorski oraz wystąpiono o pozwolenie na budowę Punktu. PSZOK zostanie wybudowany w Czersku na terenie należącym do Zakładu Usług Komunalnych sp. z o.o. (działka nr 318 poł. w obrębie ewidencyjnym Złotowo), w sąsiedztwie istniejącej Oczyszczalni Ścieków w Czersku. Dotychczas mieszkańcy Gminy Czersk mogli korzystać ze stacjonarnego punktu zlokalizowanego w siedzibie RIPOK w Nowym Dworze oraz z punktów mobilnych czynnych w Czersku. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do obowiązków gmin należy tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych „w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (...)”

Z dniem 1 lipca 2016 r. został otwarty stacjonarny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy Zakładzie Usług Komunalnych sp. z o. o. w Czersku. PSZOK jest czynny od wtorku do soboty w następujących godzinach:

- wtorek i piątek od 8:00 do 17:00,
- środa i czwartek od 8:00 do 16:00,
- sobota od 8:00 do 14:00.

Do punktu przyjmowane są następujące rodzaje odpadów:

- resztki farb, lakierów, klejów, żywic, środków do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich;
- rozpuszczalniki, środki czyszczące, substancje do wywabiania plam i opakowania po nich;
- zbiorniki po aerozolach, pozostałości po domowych środkach dezynfekcji i dezynsekcji;
- środki ochrony roślin oraz opakowania po nich;
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, w tym świetlówki, termometry, przełączniki;
- baterie i akumulatory;
- zużyte pojemniki po tuszach i tonerach,
- zużyte oleje;
- przeterminowane leki;
- sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- opony;
- odpady biodegradowalne;
- odpady remontowo – budowlane, pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych, w ilości do 1 tony na rok.

Warunkiem przyjęcia odpadów jest okazanie się przez osobę dostarczającą odpady dokumentu potwierdzającego zamieszkanie na terenie Gminy Czersk lub dokonywanie opłat za odbiór odpadów na terenie Gminy Czersk. Transport odpadów do punktu selektywnego zbierania odpadów mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt. PSZOK przyjmuje wyłącznie odpady posegregowane oraz dostarczone w sposób umożliwiający ich selektywne odebranie:

- odpady płynne lub odpady wymagające opakowania przyjmowane są w szczelnych pojemnikach;
- odpady zielone, tj. trawa, liście, ścinki gałęzi i żywopłotów przyjmowane są w workach;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny nie może być zdekompletowany,

- odpady remontowo – budowlane przyjmowane będą posegregowane, tzn. oddzielnie np. gruz, papa czy płyty gipsowo – kartonowe.

Rodzaje i masę odpadów dostarczonych do stacjonarnego PSZOK w 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 4. Masa odpadów dostarczonych do PSZOK przy Zakładzie Usług Komunalnych sp. z o.o. w Czersku**

Nazwa i adres punktu	Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania zebranych odpadów
<b>Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ZUK Sp. z o.o. ul. Kilińskiego 15, 89-650 Czersk</b>	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	8,540	R12
	20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,030	zbieranie
	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,130	zbieranie
	20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,090	zbieranie
	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,860	zbieranie
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,700	zbieranie
	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,630	R12
	16 01 03	Zużyte opony	2,200	zbieranie
	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,150	R5
	17 02 02	Szkło	2,160	D5
	17 02 03	Tworzywa sztuczne	1,020	D5
	17 03 80	Odpadowa papa	4,100	D5
	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione	5,580	D5

		w 17 06 01 i 17 06 03		
	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,400	R12
	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,080	R12
	20 01 01	Papier i tektura	0,330	R12
	20 01 11	Tekstyliia	1,020	zbieranie
	15 01 07	Opakowania ze szkła	4,480	R5
		<b>Razem</b>	<b>32,500</b>	

Źródło: Roczne sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

### 3.2. Rozbudowa i modernizacja RIPOK – Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór

Działania Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. zmierzają w kierunku zwiększenia poziomu odzysku, recyklingu, możliwości obniżenia kosztów eksploatacyjnych powodują, iż mimo że instalacja jest nowo wybudowana już teraz powstaje koncepcja rozbudowy i modernizacji zakładu. „Planowane przedsięwzięcia mają na celu nie tylko zagospodarowanie odpadów bezproduktywnie składowanych na kwaterze, ale również optymalizację wszystkich etapów procesów w planowanych instalacjach. Modernizacja zakładu spowodowana jest wzrostem ilości odpadów selektywnie zbieranych u źródła oraz koniecznością dostosowania się zakładu do przepisów prawa w zakresie biologicznego przetwarzania odpadów

W kwietniu 2016 roku zakończyła się budowa linii do doczyszczania odpadów zbieranych selektywnie wraz z budową hali w ramach dostosowania technologii w celu uzyskania efektywniejszego sortowania i uzyskania lepszej jakości surowca wtórnego przekazywane do recyklingu. Realizacja inwestycji jest możliwa dzięki otrzymanej pożyczce z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w wysokości 6 mln zł. W ramach inwestycji zaplanowano: rozbudowę sortowni z linią technologiczną, budowę zamkniętych bioreaktorów oraz dostawę maszyn do kompostowni. (...)

W 2016 r. została uruchomiana druga niezależna linia sortownicza na odpady segregowane. Głównym celem przeprowadzenia modernizacji obecnej linii technologicznej do segregacji odpadów w Zakładzie było zwiększenie wydajności segregacji i doczyszczania odpadów selektywnych oraz zmieszanych, poprzez rozdzielenie technologii na dwie oddzielne linie. Nowa linia do doczyszczania odpadów selektywnych ma moc przerobową ok. 2 000 Mg/rok.”

Źródło: [www.zzonowydwor.pl](http://www.zzonowydwor.pl)

### 3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2017 i dalsze lata.

Potrzeby inwestycyjne dla Gminy Czersk na rok 2017 i kolejne lata dotyczą przede wszystkim:

- realizacji systemu selektywnego zbierania odpadów, któremu sprzyjać ma zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów obejmujących papier, tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe,
- dostosowanie zasad gminnego systemu do zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów m.in. przez wprowadzenie odrębnej frakcji papieru,
- rozbudowy i modernizacji ZZO Nowy Dwór.

#### 4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2016 r.

##### 4.1. Koszty gospodarowania odpadami w 2016 roku

Wydatki Gminy Czersk poniesione na organizację systemu gospodarowania odpadami w 2016 r. sięgnęły kwoty 2.465.045,05 zł.

Dominujący udział w kosztach związanych z gospodarką odpadami poniesionymi przez Gminę Czersk w 2016 r. miały odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców. Pozostałe wydatki dotyczą odbierania i zagospodarowania odpadów pochodzących z nieruchomości letniskowych, utrzymania punktu selektywnej zbiórki odpadami komunalnymi oraz obsługi administracyjnej systemu.

W 2016 r. koszty systemu gospodarowania odpadami w Gminie Czersk przedstawiały się następująco:

**Tabela nr 5.** Zestawienie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2016 r.

Lp.	Zadanie	Poniesiony koszt w 2016 r.
1.	<b>Zagospodarowanie odpadów komunalnych</b> – faktycznie poniesione wydatki na zagospodarowanie w ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości, które zamieszkują mieszkańcy Gminy Czersk.	892.860,66 zł
2.	<b>Odbieranie odpadów komunalnych na podstawie zawartej umowy z firmą Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o.</b> – umowa na okres od 01.01.2015 do 30.06.2017 (ryczałt miesięczny w wysokości 115.199,53 zł brutto)	1.382.394,36 zł
3.	<b>Utrzymanie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – umowy:</b> - Punkt stacjonarny w ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. oraz mobilny punkt czynny w ostatnią sobotę miesiąca na parkingu przy ul. Kościuszki od stycznia do maja, - Punkt mobilny czynny w ZUK sp. z o.o. w Czersku w każdą środę i piątek od stycznia do kwietnia, - Punkt stacjonarny czynny w ZUK sp. z o.o. w Czersku od wtorku do soboty w okresie od lipca do grudnia.	84.099,95 zł
4.	<b>Obsługa administracyjna systemu</b>	84.144,08 zł
5.	<b>Odbieranie odpadów z nieruchomości letniskowych</b>	21.546,00 zł
<b>Razem:</b>		<b>2.465.045,05 zł</b>

Źródło: opracowanie własne

Wraz z objęciem zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi gminy przejęły szereg obowiązków, wśród których kluczowe to odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz osiągnięcie określonych poziomów odzysku i recyklingu wraz z ograniczeniem masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko. Zgodnie z art. 6r ust. od 2 do 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,

- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu,
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym.”

#### **4.2. Planowany budżet Gminy Czersk na gospodarkę odpadami w 2017 r.**

Gmina Czersk na gospodarkę odpadami na rok 2017 w budżecie zarezerwowała kwotę w wysokości 2.700.000,00 zł.

## 5. Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2016 r.

Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła 20.992.



**6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2016 r. o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12.**

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem Burmistrza miasta i gminy Czersk z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi brak jest danych dotyczących liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz na pozbywanie się nieczystości ciekłych w 2016 r.

## 7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2016 r.

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Do zakładu w Nowym Dworze z terenu Gminy Czersk w 2016 r. dostarczono 3.638,794 Mg odpadów z grupy 20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (na podstawie danych uzyskanych od ZZO). Odpady te poddano procesowi odzysku w sortowni odpadów komunalnych zakładu, metodą R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11.

Ponadto do RIPOK-u w Nowym Dworze trafiły też odpady o kodach z grup 20, 17, 16 i 15. Poniżej zostaną wymienione pozostałe odpady komunalne, które trafiły w 2016 roku do instalacji w Nowym Dworze. Są to zarówno odpady oddawane do RIPOK-u przez operatora działającego na terenie gminy (wyłonionego w drodze przetargu przez Gminę Czersk – w 2016 r. była to firma Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o.), odpady dostarczone do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz pozostałe odpady, które dostarczyły firmy prowadzące działalność gospodarczą na terenie Gminy, wpisane do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska.

W zestawieniu uwzględniono również odpady wytworzone w instalacjach zakładu w Nowym Dworze w wyniku przetwarzania odpadów z grupy 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

**Tabela nr 6.** Zestawienie rodzajów i ilości odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Czersk na podstawie danych pochodzących od podmiotów wpisanych do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadów odebranych od mieszkańców [Mg]	Masa odpadów zebranych od mieszkańców przez Gminny i Mobilny PSZOK prowadzony przez „ZSO Nowy Dwór” [Mg]	Masa odpadów zebranych od mieszkańców przez Mobilny PSZOK prowadzony przez ZUK Sp. z o.o. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,320	-	0,080
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	21,080	-	-
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	373,661	-	0,400
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	285,898	-	4,480
5.	16 01 03	Zużyte opony	49,160	2,660	2,200
6.	16 01 19	Tworzywa sztuczne	-	-	-
7.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	-	-
8.	17 01 02	Gruz ceglany	568,000	-	-
9.	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	-	-	0,150

ROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY CZERSK ZA 2016 ROK

10.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	-	1,400	-
11.	17 02 01	Drewno	-	0,440	
12.	17 02 02	Szkło	-	0,280	2,160
13.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	-	5,275	1,020
14.	17 03 80	Odpadowa papa	-	0,480	4,100
15.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	-	0,010	5,580
16.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	119,560	-	-
17.	20 01 01	Papier i tektura	0,080	-	0,330
18.	20 01 02	Szkło	-	0,240	-
	20 01 10	Odzież	-	0,110	-
19.	20 01 11	Tekstylia	-	-	1,020
20.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	-	-	-
21.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	7,120	0,100	-
22.	20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	-	-	0,030
23.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	-	0,120	0,130
24.	20 01 33	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	-	-	0,090
25.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	8,360	0,340	0,860
26.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,060	0,700	0,700
27.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,440	0,530	0,630
28.	20 01 40	Metale	-	0,005	-
29.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bio	532,620	-	-
30.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły	940,470	-	-
31.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	3638,794	-	-
32.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	111,740	2,840	8,540
<b>Razem</b>			<b>6.707,393</b>		

Źródło: Roczne sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

**8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Czersk w roku 2016.**

W 2016 r. żadne spośród odebranych z terenu Gminy Czersk zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych nie zostały przeznaczone do składowania.

Prawidłowe funkcjonowanie instalacji w Nowym Dworze pozwoliło całkowicie wyeliminować ze składowania odpady ulegające biodegradacji oraz zmieszane odpady komunalne, które w 2016 r. w ogóle nie trafiły do składowania.



## 9. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Pomimo osiągnięcia poziomów za rok 2016 we wszystkich z trzech wskaźnikach: poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych; papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy; poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych, które wynosiły odpowiednio 0,00 %, 28,727 % i 80,455 % należałoby się skupić na potencjalnej możliwości braku uzyskania wymaganych wskaźników w następnych latach, ponieważ z biegiem lat wskaźniki będą co raz bardziej wymagające.

Należy zatem rozważyć wielkość i skład strumienia odpadu trafiającego do RIPOK-u. Jest on uzależniony od poniższych czynników:

- rodzaj przetargu – odbieranie/odbieranie i zagospodarowanie,
- objęcie systemem nieruchomości niezamieszkałych,
- kontrola strumienia odpadów,
- system selektywnego zbierania,
- wielkość regionu,
- ilość i rodzaj instalacji w regionie,
- transport odpadów poza region.

Wszystkie wymienione czynniki powinny być kontrolowane i nadzorowane przez gminy tworzące Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Stałe czynniki to wielkość regionu i ilość oraz rodzaj instalacji w regionie.

W tym punkcie dokonano wstępnej próby oceny początków funkcjonowania systemu w Gminie Czersk. Poniżej zamieszczono tabelaryczne zestawienie podstawowych danych dotyczących systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Czersk.

**Tabela nr 7.** Podstawowe dane dotyczące gospodarowania odpadami na terenie Gminy Czersk w 2016 r.

Lp.	Czynnik	Gmina Czersk
1.	liczba mieszkańców	20.992
2.	liczba obowiązujących deklaracji	4794
3.	liczba PSZOK-ów	2
4.	masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 [Mg]	3.638,794 Mg

Źródło: opracowanie własne

Gmina Czersk to gmina miejsko-wiejska, z dominującą rozproszoną zabudową jednorodzinną, za wyjątkiem miasta Czersk, gdzie również występuje zwarta zabudowa jedno- i wielorodzinną. Największe skupiska ludności stanowią, poza miastem, miejscowości Rytel i Łąg.

Analizując ilość odpadów pochodzących z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy Gminy Czersk, dostarczanych do RIPOK ZZO Nowy Dwór w poszczególnych kwartałach należy zwrócić uwagę na spadek masy zmieszanych odpadów komunalnych w ostatnim kwartale roku z jednoczesnym zauważalnym wzrostem masy oddawanych do instalacji popiołów.

Oplata za niesegregowane odpady komunalna winna być taka, aby większy procent właścicieli nieruchomości zdecydował się na segregowanie odpadów, które powinno być docelowo obowiązkiem mieszkańców. Ustawa o odpadach narzuca na wytwórcę odpadów, a tym jest również każdy właściciel nieruchomości, selektywne gromadzenie wytwarzanych odpadów. Dlatego opłata za odbieranie odpadów zmieszanych powinna mieć charakter sankcyjny. Do pilnych zadań Gminy należy także kontrola systemu strumienia odpadów a to oznacza zaostrzenie kontroli firm odbierających odpady. Składane przez nich co pół roku sprawozdania powinny być analizowane na bieżąco tak aby można było korygować nieprawidłowości w trakcie roku kalendarzowego a nie dopiero po analizie zestawień rocznych.

### **Odpowiedzi na główne pytania analizy**

W celach i podstawowych założeniach niniejszej analizy postawiono kilka pytań, na które odpowiedzi udzielić ma przedmiotowe opracowanie. I tak:

**1. Czy na terenie Gminy Czersk system gospodarki odpadami komunalnymi jest uszczelniony, tj. czy objęcie nim aktualnego kręgu podmiotów zapewnia prawidłową realizację obowiązków Gminy?**

Jak każde przedsięwzięcie, wprowadzane w życie tak i system gospodarowania odpadami wymaga pewnych dopracowań. Należy go na bieżąco uszczelniać i wdrażać takie rozwiązania, aby wszystkie podmioty nim objęte we właściwy sposób postępowały z odpadami. Należy dostosować system do zmieniających się przepisów, jak również tworzyć i aktualizować bazę przedsiębiorców, którzy powinni posiadać podpisane umowy na wywóz odpadów z podmiotami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska. Bieżąca kontrola ww. podmiotów stanowi kolejne zadanie sprzyjające uszczelnianiu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W związku z powyższym od 1 stycznia 2016 r. systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęto domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe jedynie przez część roku naliczając ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

**2. Czy na terenie Gminy Czersk prowadzone jest selektywne zbieranie odpadów komunalnych u „źródła”?**

Na dzień 31 grudnia 2016 r. około 90,7 % właścicieli nieruchomości zadeklarowało zbieranie odpadów w sposób selektywny. Jest to istotne z punktu widzenia utrzymania odpowiednich wskaźników nałożonych na Gminę przez przepisy prawa. Niemniej jednak należy bacznie obserwować i monitorować jakość selektywnej zbiórki u źródła: czy faktycznie mieszkańcy wykonują swoje obowiązki zgodnie ze złożonymi deklaracjami.

**3. Ile wynosiła w 2016 r. masa odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowanie?**

Wg danych posiadanych przez RIPOK Nowy Dwór tego rodzaju odpad w ogóle nie został przekazany do składowania na kwaterze odpadów. Ilość, która została zebrana została w całości poddana innym procesom, co zostało opisane w punkcie 2.2 niniejszego opracowania.

Z kolei odpady ulegające biodegradacji pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych zostały zagospodarowane w procesie R3 rozumianym jako recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)

**4. Czy na terenie Gminy Czersk wybudowano nowoczesne instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów?**

Nie, instalacja obsługująca strumień odpadów pochodzących z terenu gminy Czersk jest zlokalizowana na terenie Gminy Chojnice. Taką instalację wybudowano i oddano do użytku w Nowym Dworze koło Angowic. Jest to Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Dysponuje technologią mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady z terenu Gminy Czersk trafiały do niej zgodnie z rejonizacją określoną w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018.

**5. Czy na terenie Gminy Czersk całkowicie eliminuje się nielegalne składowiska odpadów?**

Obecnie nie stwierdzono nielegalnych składowisk odpadów na terenie Gminy Czersk. Obszar Gminy jest bieżąco monitorowany w tym zakresie. Ponadto Zakład Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. również na swojej stronie internetowej udostępnił aplikację, w ramach której można zgłosić dzikie składowiska odpadów.

**7. Czy Gmina prowadzi w sposób właściwy monitoring postępowania z odpadami komunalnymi zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości?**

Trudno określić w sposób dokładny i jednoznaczny, czy Gmina właściwie prowadzi monitoring zarówno właścicieli nieruchomości i operatorów. Konieczne jest sprostanie nowym wyzwaniom oraz podjęcie działań, o których mowa w punkcie 1.

**Wnioski:**

- konieczne jest bieżące prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła” w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych;
- należy zwiększyć nadzór nad wdrożonym systemem,
- należy systematycznie weryfikować deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości oraz egzekwować sankcje za niestosowanie się do złożonych deklaracji;
- należy zapewnić pojemniki do gromadzenia odpadów szklanych i odpadów z tworzyw sztucznych, papieru, metalu i opakowań wielomateriałowych dla mieszkańców, którzy jeszcze ich nie posiadają;
- Gmina Czersk powinna zintensyfikować kontrole systemu strumienia odpadów a to oznacza zaostrzenie kontroli działającego na jej terenie operatora zajmującego się odbieraniem odpadów od właścicieli nieruchomości; składane przez niego co pół roku sprawozdania powinny być analizowane na bieżąco tak, aby można było korygować nieprawidłowości w trakcie roku kalendarzowego, a nie dopiero po analizie zestawień rocznych. W tym zakresie również wskazana byłoby podtrzymanie ścisłej współpracy z RIPOK Nowy Dwór w celu kontroli i weryfikacji tych sprawozdań;
- istotna jest również kontrola elektronicznego systemu umożliwiającego monitorowanie tzw. trasówek pojazdów działającego operatora oraz bieżące reagowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości, jak np. transportu odpadów poza region;
- należy także sprawdzić, czy właściciele nieruchomości posiadają wystarczające ilości pojemników, jak również czy pojemniki te zapewniają zgodne z obowiązującym regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy selektywne gromadzenie odpadów;
- należy zwrócić uwagę na to, czy pojemniki do gromadzenia odpadów są oznaczone we właściwy sposób.

## 10. Materiały wykorzystane

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 przyjęty Uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 roku;
- Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 przyjęty Uchwałą Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 przyjęty Uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M. P. z 2016 r. Poz. 784);
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty Uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie "Krajowego planu gospodarki odpadami 2014" (M. P. z 2010 r. Nr 101, poz. 1183);
- „Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r.;
- Sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2016 r.;
- Zbiornicze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2016 opracowane przez ZZO „Nowy Dwór” Sp.z o.o.;
- Plany inwestycyjne ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o. oraz informacje o zrealizowanych przedsięwzięciach Spółki ([www.zzonowydwor.pl](http://www.zzonowydwor.pl));
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 250 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 ze zm.);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 1803 ze zm.);
- ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1688);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167);
- Uchwała Nr VI/61/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk oraz Uchwała Nr XXI/193/16 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany Uchwały nr VI/61/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk.

Opracowała: Monika Kuchenbecker